

1 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

1.1 Keskeiset ehdotukset

Esitys sisältää ehdotukset sääntelystä, jolla pannaan täytäntöön avoimen datan direktiivi. Sääntely kattaa sellaiset direktiivin velvoitteet, jotka eivät nykyisellään sisälly voimassa olevaan kansalliseen lainsäädäntöön. Tällaisia ovat julkisen sektorin hallussa olevan tiedon osalta arvokkaita tietoaaineistoja ja tiheästi tai reaaliaikaisesti päivittyvää tietoa koskevat säännökset sekä säännökset, jotka kohdistuvat julkisten yritysten hallussa olevaan tietoon sekä julkisesti rahoitettuun tutkimustietoon. Direktiivi on luonteeltaan minimiharmonisointia: se asettaa vähimmäistason julkisen sektorin ja julkisten yritysten hallussa olevan tiedon sekä tutkimustiedon uudelleenkäytölle. Jäsenvaltioiden on mahdollista säätää pidemmälle menevistä velvoitteista edistääkseen tiedon avaamista ja uudelleenkäyttöä.

Muutoksia ehdotetaan julkisuuslakiin ja tiedonhallintalakiin. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eräiden julkisten yritysten tiedon uudelleenkäytöstä. Julkisuuslaissa muutettaisiin asiakirjan antamistapojen sääntelyä sen varmistamiseksi, että tiheästi tai reaaliaikaisesti päivitettävä tieto on saatavissa sähköisessä muodossa. Lisäksi säädettäisiin arvokkaiden tietojen maksuttomuudesta sekä tätä koskevasta siirtymäsäännöksestä siltä osin kuin arvokkaiden tietoaaineistojen sääntely ei sisälly erityislakeihin. Tiedonhallintalaissa tarkennettaisiin tietoaaineistojen saatavuuden sääntelyä sekä säädettäisiin arvokkaiden tietoaaineistojen sekä tiheästi tai reaaliaikaisesti päivitettävien tietojen saatavuudesta teknisten rajapintojen avulla sekä useana kerralla ladattavana tiedostona. Arvokkaiden tietoaaineistojen saatavuutta ja luovuttamisen tapoja koskeva sääntely sekä arvokkaita tietoaaineistoja koskeva asetuksenantovaltuutus sisältyisivät myös tiedonhallintalakiin.

Kansallista liikkumavaraa esitetään hyödynnettävän julkisuuslakiin ehdotettavassa sääntelyssä arvokkaiden tietoaaineistojen maksuttomuuden osalta. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa tietyt elimet vaatimuksesta asettaa arvokkaat tietoaaineistot maksutta saataville siirtymäaikana, jos tietoaaineistojen asettamisella maksutta saataville olisi merkittävä vaikutus niiden budjettiin. Muilta osin julkisuuslakiin ja tiedonhallintalakiin ehdotettava sääntely vastaisi direktiivin edellyttämää minimitasoa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eräiden julkisten yritysten tiedon uudelleenkäytöstä. Sääntelyllä saatettaisiin kansallisesti voimaan ne velvoitteet, jotka direktiivissä kohdistuvat eräiden toimialojen julkisiin yrityksiin. Laissa säädettäisiin sen soveltamisalasta, asiakirjan antamisen tavoista ja ehdoista sekä tietojen antamisesta perittävistä maksuista. Laki sisältäisi myös arvokkaita tietoaaineistoja ja tiheästi tai reaaliaikaisesti päivitettävää tietoa koskevat velvoitteet suhteessa julkisiin yrityksiin. Ehdotettava sääntely vastaisi direktiivin edellyttämää minimitasoa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki julkisesti rahoitetun tutkimustiedon uudelleenkäytöstä. Sääntelyllä saatettaisiin kansallisesti voimaan ne velvoitteet, jotka direktiivissä kohdistuvat julkisin varoin tuotettuun tutkimustietoon. Laissa säädettäisiin sen soveltamisalasta, asiakirjan antamisen tavoista ja ehdoista sekä tietojen antamisesta perittävistä maksuista. Ehdotettava sääntely vastaisi direktiivin edellyttämää minimitasoa.